

องค์ความรู้จากโครงการจัดการความรู้เรื่องแนวทางการสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรม

ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

กิจกรรมระยะที่ 1: กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนสู่นวัตกรรม”

วันที่ 31 พฤษภาคม 2561 เวลา 10.00-12.00 น ณ ห้อง 2-326 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

รายนามวิทยากร (คุณกิจ)

1. อาจารย์เกษม พลายแก้ว	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. อาจารย์สุภา ประสิทธิ์วิฑูรย์ศักดิ์	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. อาจารย์ ดร.จรัสญศรี พุ่มเทียน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สุภักด์ดำรงกุล	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. อาจารย์อริษา สุนทรวัฒน์	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. อาจารย์ชวณพิศ จิระพงษ์	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
8. อาจารย์วรนุช ปลืมหินดา	สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้สนับสนุน (คุณเอื้อ)

อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้ดำเนินรายการ (คุณอำนวย)

อาจารย์เกษม พลายแก้ว สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้บันทึกการประชุม (คุณลิขิต)

อาจารย์สุภา ประสิทธิ์วิฑูรย์ศักดิ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคลต้นแบบด้านงานวิจัยชุมชน

อาจารย์เกษม พลายแก้ว สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด จำนวน 11 คน

1. อาจารย์เกษม พลายแก้ว
2. อาจารย์สุภา ประสิทธิ์วิฑูรย์ศักดิ์
3. อาจารย์ ดร.จรัสญศรี พุ่มเทียน
4. อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สุภักด์ดำรงกุล
5. อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ
6. อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย
7. อาจารย์อริษา สุนทรวัฒน์
8. อาจารย์ชวณพิศ จิระพงษ์
9. อาจารย์วรนุช ปลืมหินดา
10. นางสาวอุบลวรรณ ไชยราช
11. นายอาคม สิ้นโสม

ประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมระยะที่ 1 เป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกที่สนใจในการทำงานวิจัยชุมชน ทั้งที่มีประสบการณ์และกำลังดำเนินงานวิจัยหรือยังไม่มีประสบการณ์ คือเพิ่งเริ่มต้นในการทำวิจัยพื้นที่ จึงได้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนกันถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน การลงพื้นที่มีเทคนิคอย่างไร และปัญหาที่เกิดขึ้นมีการแก้ไขอย่างไรบ้าง และการนำวิจัยมาใช้ประโยชน์กับชุมชนให้มีความยั่งยืนมีการดำเนินการอย่างไร ชุมชนได้นำเอางานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ในการแลกเปลี่ยนครั้งนี้ มีแลกเปลี่ยนในประเด็นปัญหา ดังนี้

ผู้แลกเปลี่ยน	ประเด็นข้อมูล/ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
การพัฒนาโจทย์วิจัยชุมชน	
อ.ดร.จรรย์ศรี พุ่มเทียน	เริ่มจากได้ทำงานบริการวิชาการเบื้องต้นกับชาวบ้านได้มีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนกับผู้เลี้ยงและผู้แปรรูป นำข้อมูลมาพิจารณาประกอบกับศักยภาพของตนเอง ของกลุ่มหลักสูตร สาขากับสาขาตนเองว่าสามารถแก้ไข้ปัญหาในชุมชนได้อย่างไรบ้างที่ตอบสนองกับความต้องการกับชุมชน แล้วนำมาตั้งเป็นโจทย์วิจัย
อาจารย์ชวนพิศ จิระพงษ์	ได้จากงานวิจัยก่อนหน้าที่ทำมาก่อนหน้านี้ นำมาแก้ไขพัฒนาให้งานวิจัยดำเนินการต่อเนื่อง ในการแปรรูปและวางจำหน่ายพลาสติกให้มากขึ้น
อาจารย์รณัฐ พลีจินดา	เกิดจากการลงพื้นที่สำรวจความต้องการของคนในชุมชน โดยความต้องการของชุมชนคืออยากได้ระบบเทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุนข้อมูลด้านการผลิต การตลาด ให้กับชุมชน ซึ่งทางชุมชนมีข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่ปฏิบัติให้ เช่น ข้อมูลการเพาะเลี้ยงแบบวิธีดั้งเดิม และบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น กลุ่มวิจัยนำมาพิจารณาว่าสามารถพัฒนาข้อมูลที่ได้รับมาตั้งเป็นโจทย์วิจัยอย่างไรบ้าง
อาจารย์เกษม พลายแก้ว	ได้จากการสำรวจความต้องการของชุมชนได้ข้อมูลจากเกษตรกร หน่วยงานรัฐบาลเช่น อบต. ที่มีความต้องการในการลดต้นทุน และมีเกษตรกรเสนอเรื่องการลดต้นทุนการเลี้ยงปลา จากการใช้หญ้าเนเปียร์แทนการเลี้ยงอาหารเม็ด นำข้อเสนอแนะมาพิจารณาและศึกษาหาข้อมูลความเป็นไปได้เพื่อพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย
อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย	ได้มาจากการประกาศข้อเสนอการขอรับทุน (TOR) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในการรับทุนวิจัยเชิงพื้นที่และได้มีโอกาสไปลงพื้นที่ในการหาโจทย์วิจัยที่ตนเองสามารถทำได้นำข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่หรือข้อเสนอแนะมาพิจารณาและศึกษาหาข้อมูลความเป็นไปได้เพื่อพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย
อาจารย์สุภา ประสิทธิ์วุฒิศักดิ์	ได้มาจากการประกาศข้อเสนอการขอรับทุน (TOR) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมาจากการศึกษาดูงานจากแหล่งต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่ลงไปสำรวจชุมชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โจทย์ที่ได้อาจไม่ได้มาจากความต้องการของชาวบ้านจริงๆ เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้มีโอกาสลงพื้นที่ได้จริงๆ
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (แลกเปลี่ยนร่วมกัน)	-นักวิจัยควรได้ลงพื้นที่สำรวจความต้องการของชุมชนจริงๆ และต้องสำรวจจากประชากรที่มากพอควร เพื่อให้ได้โจทย์วิจัยที่ตอบสนองความต้องการชุมชนและนำไปใช้ได้จริง -นักวิจัยควรได้ร่วมประมวลภาพหรือแลกเปลี่ยนร่วมกันทั้งหมดเพื่อเกิดการบูรณาการร่วมกัน ข้อมูลภาพรวม น่าจะสนับสนุนโจทย์วิจัยซึ่งกันและกัน

เทคนิคกระบวนการทำวิจัยชุมชน	
อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรที่มีหลายหน่วยงานมาลงพื้นที่บ่อยจะค่อนข้างคุ้นเคยกับคนมาลงพื้นที่ ทีมวิจัยสามารถลงพื้นที่ไปเก็บตัวอย่างและได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี - บางบ่อเจ้าของไม่ให้เก็บเพราะเกรงมีผลต่อตัวอย่างคือปลา ทำให้ไม่ได้ตัวอย่างตามเวลาที่กำหนด และชาวบ้านในพื้นที่ไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงจากแหล่งของตนเอง - ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่าแหล่งพื้นที่เก็บตัวอย่างได้มาจากพ่อค้าคนกลางมากกว่าการได้ข้อมูลจากเกษตรกร - ปัญหาผู้วิจัยฟังภาษาพูดของชาวบ้านไม่เข้าใจในการใช้ภาษาเช่น 1 ทาบ กิโล เป็นหน่วยการเรียกที่แตกต่าง - ชาวบ้านมีความเชื่อในสิ่งที่ทำมาอยู่แล้ว การจะเปลี่ยนให้ได้มาตรฐานอาจยากหน่อย <p>ดังนั้นการหาบ่อตัวอย่างควรหาได้จากพ่อค้าคนกลางด้วยจะได้ข้อมูลเพิ่มเติม เพราะข้อมูลจากเกษตรกรอาจไม่แน่นอนในการเก็บตัวอย่าง ปัจจัยต่างๆมีความสำคัญเช่น ระดับน้ำ มีผลต่อการเก็บตัวอย่าง การรู้จักหรือมีความคุ้นเคยกับเกษตรกรจะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงแต่ต้องมีการตรวจสอบข้อมูล ส่วนนี้หากมีการเก็บข้อมูลระหว่างการวิจัยเป็นฐานข้อมูลกลางของผู้จัดการงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ต่อไป</p>
อาจารย์วรินทร์ พลีจินดา	<ul style="list-style-type: none"> - ในส่วนที่ทำวิจัยกับร้านค้าซึ่งแบ่งเป็นสองกลุ่ม ทั้งสองกลุ่มขายดีอยู่แล้วแต่มีความต่างกันโดยกลุ่มแรกร้านค้าเห็นประโยชน์การประชาสัมพันธ์ เห็นภาพกว้างทั้งจังหวัดลูกหลานมีความรู้ สามารถทำได้จะให้ความร่วมมือดี ส่วนอีกกลุ่มจะไม่ค่อยได้รับข้อมูล เนื่องจากเป็นลูกจ้างไม่ใช่เจ้าของ - หน่วยงานไม่มีข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้ - การใช้ประโยชน์ ไม่แน่ใจว่ามีการนำไปใช้ขาดคนดูแลระบบต่อ การนำไปใช้ประโยชน์
อาจารย์ ดร.จัญญศรี พุ่มเทียน	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลจำนวนตัวอย่างของผู้ประกอบการและผู้แปรรูป ที่ได้จากหน่วยงานราชการไม่ถูกต้องทำให้ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างจึงไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ - การลงพื้นที่ตามความเป็นจริง ไม่สามารถทำได้ตามแผนที่กำหนดไว้และไม่สามารถทำได้ตามจำนวนดัชนีชี้วัดโครงการภาพรวมที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดให้ได้ - การอบรมให้ความรู้ในส่วนการให้ความร่วมมือส่วนหน่วยงานของรัฐบาลไม่ค่อยได้เอื้อต่อการอำนวยความสะดวก
อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สุกัดดำรงกุล	<p>ปัญหาการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการลงพื้นที่กับสิ่งที่ไปมอบให้ ชุมชนและหน่วยงาน ไม่เห็นผลมากนัก การให้ความร่วมมือของชุมชนบางส่วนไม่ใช่ภาพรวมของพื้นที่ ดังนั้นงานวิจัยยังมุ่งเป้าไม่ชัดเจน จึงเห็นภาพไม่ชัดหากคนในพื้นที่รวมกลุ่มกัน น่าจะเกิดประโยชน์และความสำเร็จง่ายขึ้น</p>
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (แลกเปลี่ยนร่วมกัน)	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนกลางงานวิจัยควรขอเก็บข้อมูลการติดต่อกับเกษตรกรจากผู้วิจัย เพื่อเป็นฐานข้อมูล - ชาวบ้านอาจให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนเนื่องจากเกรงเป็นผลเสียต่อตนเอง - ต้องมีกิจกรรมที่มีการสานสัมพันธ์ชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาวบ้านกับกลุ่มนักวิจัยเช่น การนำนักศึกษาไปทำกิจกรรมช่วยเหลืองานชุมชน อย่างสม่ำเสมอ อาจทำให้การเข้าถึง พูดคุยความเชื่อใจมีมากขึ้น - ในการลงพื้นที่บางครั้งชาวบ้านจะมุ่งหวังค่าตอบแทนหากเคยได้รับ จึงอาจเกิดข้อขัดแย้งกรณีผู้วิจัยปฏิบัติหรือจ่ายค่าตอบแทนต่างกัน หากเปลี่ยนแปลงให้เป็นสิ่งของ หรือของบริโภค อาจจะทำให้การตีเป็นมูลค่าของค่าตอบแทนลดลง

	<ul style="list-style-type: none"> - ในการลงพื้นที่อาจต้องมีคนที่รู้จักพูดคุย หรือพูดท้องถิ่นได้ เพื่อแสดงถึงความเป็นกันเอง - มีการบูรณาการกิจกรรมร่วมกัน อาจเกิดเข้มแข็งมากขึ้น
เทคนิคกระบวนการทำวิจัยชุมชน	
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (แลกเปลี่ยนร่วมกัน)	<ul style="list-style-type: none"> - ทีมผู้บริหารจัดการวิจัยควรมีการวางแผนการประสานงานกับพื้นที่ให้ครอบคลุมที่ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อให้การลงพื้นที่ได้รับความร่วมมือ - หากสามารถบริหารจัดการความขัดแย้งในการพื้นที่ได้จะทำให้การลงพื้นที่ในการทำวิจัยหรือการได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นไปได้ด้วยดี - ในการดำเนินการวิจัยอาจประสบสิ่งที่ไม่คาดคิดเช่น สภาวะธรรมชาติ ที่ต้องมีการแก้ไขปัญหาเป็นระยะ - เวลาที่ทำการวิจัยไม่สอดคล้องกับฤดูกาลเพาะเลี้ยงปลาสด ทำให้ข้อมูลที่เก็บได้น้อย - การโน้มน้าวให้ชาวบ้านเปลี่ยนวิธีการเลี้ยง หรือเปลี่ยนรูปแบบการทำจากแบบเดิมเป็นแบบใหม่ทำได้ยาก เนื่องจากเขามีความเชื่อและแนวปฏิบัติของเขาเอง
การนำงานวิจัยมาใช้ประโยชน์	
อาจารย์ ดร.จรรุญศรี พุ่มเทียน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณภาพของเชื้อของปลาสดอาจจะสะท้อนหน่วยงานที่เกี่ยวกับอาหารของจังหวัดควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงภาพหรือมาตรฐานของปลาสด - ทีมผู้บริหารงานวิจัยควรมีการจัดเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนเพื่อนำไปพัฒนาแก้ไข
อาจารย์วรณัฐ พลีจินดา	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นระบบฐานข้อมูลที่พร้อมใช้แต่ไม่มีผู้ดำเนินการใส่ในระบบ จึงพยายามหาข้อมูลงานวิจัยชุมชนจากมหาวิทยาลัยมาใส่เพื่อให้เกิดประโยชน์
อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัดต้องการทำ e-commerce แต่ข้อมูลจังหวัดไม่ได้เป็นข้อมูลปัจจุบันแต่เกษตรกรที่ไม่ได้มาลงทะเบียนก็จะไม่มีข้อมูลในจังหวัด - ควรมีการวางเป้าหมายว่างานวิจัยที่ใครใช้ได้บ้าง ซึ่งบางส่วนนักจัดการวิจัยได้หาช่องทางให้เอาไปใช้ หากนักวิจัยเข้มแข็งก็สามารถดำเนินการเองได้ บางส่วนเราไม่มีประสบการณ์ หากจะทำการต้องหาผู้มีความเชี่ยวชาญมาร่วม การให้เวลาในการเตรียมการวิจัยค่อนข้างกระชั้นชิด
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (แลกเปลี่ยนร่วมกัน)	<ul style="list-style-type: none"> - ในส่วนหน่วยงานข้าราชการน่าจะมีการกระตุ้นเกษตรกรมาให้ข้อมูล เช่นแจ้งว่าการมาลงพื้นที่เกษตรกรจะได้อะไรจากการลงทะเบียน - ควรมีการบริหารจัดการความขัดแย้งในชุมชน

อาจารย์สุภา ประสิทธิ์วุฒิศักดิ์ ผู้จัดบันทึก

องค์ความรู้จากโครงการจัดการความรู้เรื่องแนวทางการสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของ
ชุมชน

กิจกรรมระยะที่ 2: กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานวิจัยชุมชน การพัฒนาโจทย์วิจัย เทคนิคกระบวนการทำวิจัยชุมชน การสร้าง
นวัตกรรมชุมชน การเขียนโครงร่างวิจัยและการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และ เทคนิคการนำงานวิจัยชุมชนมาใช้ประโยชน์

วันที่ 3 กรกฎาคม 2561 เวลา 12.30-15.30 น ณ ห้อง 2-419 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

รายนามวิทยากร (คุณกิจ)

1. ผศ.ดร.ศรัญญูทิศา ชนะชัยภูวพัฒน์	คณะนิเทศศาสตร์
2. อาจารย์ ดร.จรรุญศรี พุ่มเทียน	สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้สนับสนุน (คุณเอื้อ)

อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ	รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
อาจารย์ ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา	หัวหน้าสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ

ผู้ดำเนินรายการ (คุณอำนวย)

อาจารย์เกษม พลายแก้ว	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้บันทึกการประชุม (คุณลิขิต)

อาจารย์ ดร.กิตติพัฒน์ โสภิตธรรมคุณ	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคลต้นแบบด้านงานวิจัยชุมชน

อาจารย์เกษม พลายแก้ว สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด จำนวน 23 คน

1. อาจารย์เกษม พลายแก้ว	12. อาจารย์เปรมรัตน์ พูลสวัสดิ์
2. อาจารย์ ดร.พรสิริ วนรัฐิกาล	13. อาจารย์ ดร.สุพิชชา วัฒนประเสริฐ
3. อาจารย์ ดร.จรรุญศรี พุ่มเทียน	14. อาจารย์เนรมิต จิรกาญจน์ไพศาล
4. อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ	15. อาจารย์นฤดี บุรณะจรรยากุล
5. ผศ.ดร.ประยูรศักดิ์ เปลื้องผล	16. อาจารย์วรุณช ปสีหจินดา
6. อาจารย์ ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา	17. อาจารย์อลิษา สุนทรวัฒน์
7. อาจารย์ ดร.สุกัญญา เพชรศิริเวทย์	18. อาจารย์ชวนพิศ จิระพงษ์
8. อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สุภักค์ดำรงกุล	19. อาจารย์ผุสดี สิริยากร
9. อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย	20. ผศ.ดร.ศรัญญูทิศา ชนะชัยภูวพัฒน์
10. อาจารย์ ดร.กิตติพัฒน์ โสภิตธรรมคุณ	21. นางสาวกาญจนาภรณ์ อ่ำอู่
11. อาจารย์สุภา ศิรินาม	22. นายอานนท์ เตโชจรัสศรี
	23. นางสาวอุบลวรรณ ไชยราช

องค์ความรู้จากการแลกเปลี่ยน

ขั้นตอนในการทำวิจัยเชิงพื้นที่โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

1. ก่อนการเริ่มโครงการวิจัย (Pre-project) เป็นช่วงของการวางแผนขั้นตอน แหล่งทุน ทีมวิจัยและการบูรณาการการเรียนการสอน
 - โดยมีการพิจารณาแหล่งทุนภายนอก ที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำผลงานมาขอตำแหน่งทางวิชาการได้ เช่น แหล่งทุนจาก สกว. หรือ วช. การขอแหล่งทุนจากภายนอก ซึ่งเป็นข้อดีในแง่ของ impact ต่อกลุ่มวิจัย
 - การมองหาเพื่อนร่วมทีมที่มีความสำคัญที่จะต้องสามารถทำงานร่วมกันได้ดีพร้อมจะเรียนรู้และแก้ไขปัญหาไปด้วยกัน ซึ่งจำนวนของผู้ร่วมทีมไม่จำเป็นต้องมีจำนวนมาก
 - มีการวางแผนการบูรณาการกับรายวิชาตั้งแต่เริ่มโครงการว่าจะนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนในกลุ่มไหนเช่น การวางแผนสื่อ การวิจัยนิเทศศาสตร์ หรือการสื่อสารแบรนด์ เพื่อวางแผนการดำเนินการตลอดปิดการศึกษา
2. ระหว่างดำเนินการวิจัย (Project) เป็นช่วงของการดำเนินกระบวนการวิจัย การเขียนรายงานวิจัย
 - ในส่วนของกระบวนการวิจัยต้องมีการดำเนินการโดยมีประเด็นการวิจัยเช่น ความสอดคล้องกับปัญหาที่พบในพื้นที่ ความสอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ เป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครทำ เป็นเรื่องที่ทำได้จริง สร้างผลบวกในเชิงรูปธรรม และสร้างให้เกิดความยั่งยืนหรือไม่
 - การเขียนรายงานวิจัยจะมีการเก็บข้อมูลในการเขียนโดยแบ่งเวลาในการเขียนทั้ง 5 บท

บทที่ 1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา ได้แบ่งการเขียนเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ภาพรวมของประเด็นที่ศึกษา

ส่วนที่ 2 เริ่มมุ่งถึงประเด็นที่ศึกษาและนำไปสู่ประเด็นปัญหา

ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์หรือเหตุผลที่ต้องศึกษาวิจัยเรื่องนี้/วิธีการศึกษาแบบย่อๆ/และผลที่จะได้รับ

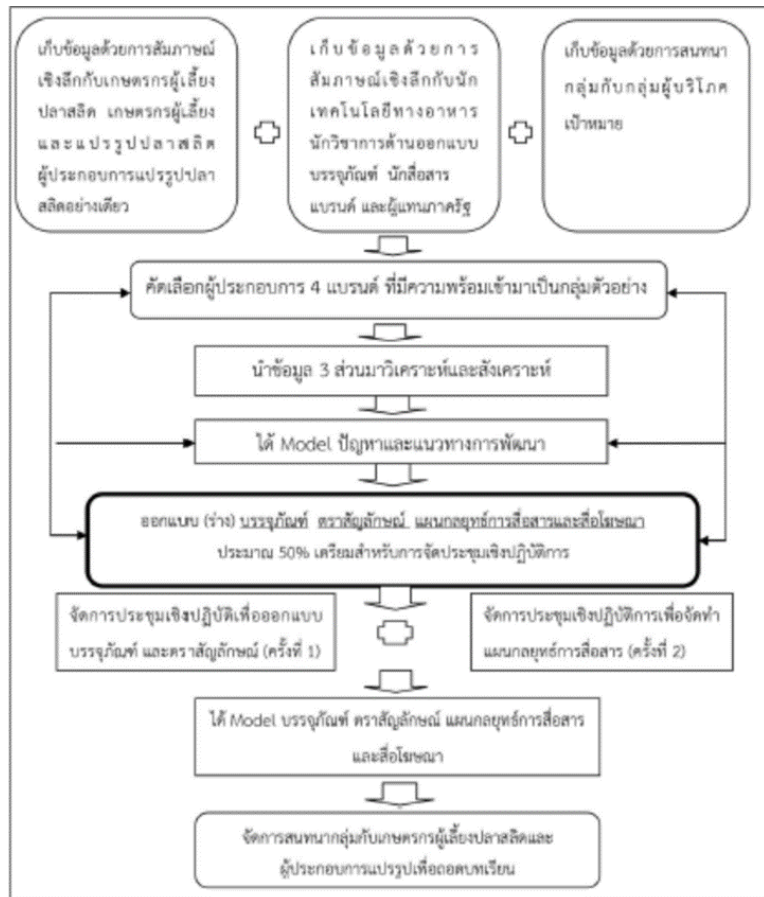
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

โดยเลือกแนวคิด_ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีการอ่านอย่างวิเคราะห์และเขียนแบบสังเคราะห์ และสรุปย่อหน้าสุดท้ายว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เราทำอย่างไร

ซึ่งแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวคิดหลักหรือเรียกว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐานของการวิจัยเรื่องนี้ที่ใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือหลัก ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆโดยออกแบบกิจกรรมการสื่อสารภายใต้กรอบกระบวนการวิจัย ที่มีการสื่อสารร่วมกันด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม เพื่อสร้างให้เกิดข้อมูลใหม่ ร่วมคิดวิเคราะห์ สร้างให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มผู้ประกอบการปลาสดและผู้เกี่ยวข้อง จนถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถอดบทเรียนที่ได้สรุปประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน และมองเห็นแนวทางการพัฒนา ฉะนั้นแนวคิดนี้จึงนำไปเป็นแนวทางการพัฒนารอบแนวคิด อีกทั้งสามารถนำไปใช้สำหรับการวิเคราะห์และอภิปรายผลได้

บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการ

ทำโดยการเลือกวิธีการเก็บข้อมูลที่จะทำให้ได้ข้อมูลอย่างแน่นอนและรวดเร็ว มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน และสามารถปรับเปลี่ยนได้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ไม่กระทบโครงสร้างใหญ่ ในการเก็บข้อมูลจะมีการนำนักศึกษาเข้าสู่กระบวนการเก็บข้อมูลตั้งแต่เริ่มกระบวนการติดต่อกับชาวบ้านกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

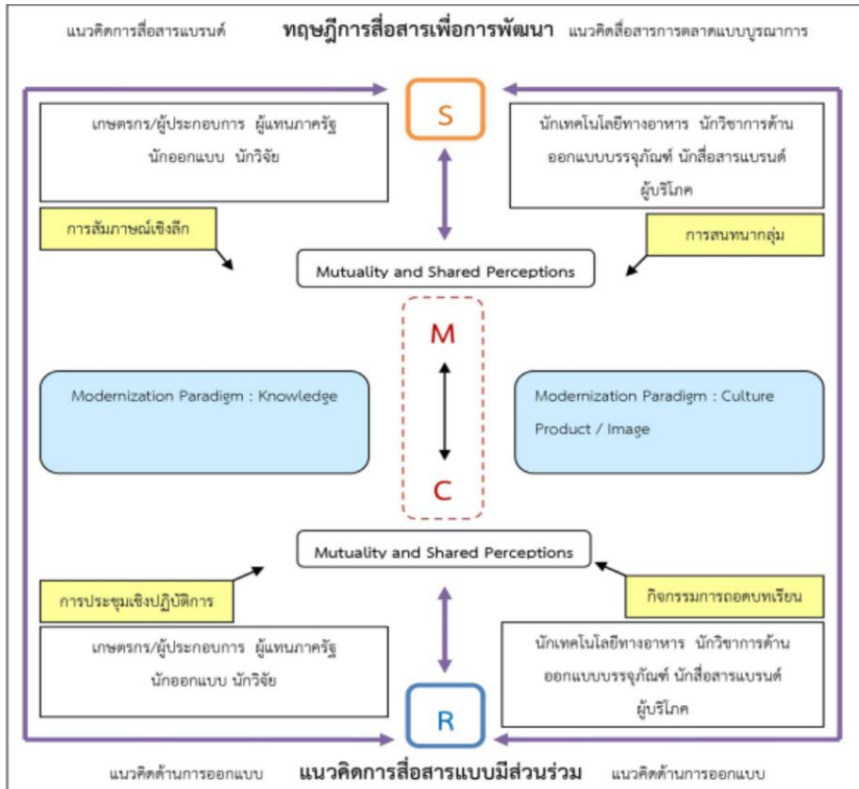

บทที่ 4 ผลการทดลอง เป็นการนำเสนอตามวัตถุประสงค์หรือระเบียบวิธีวิจัยตามที่ได้นำเสนอในโครงการวิจัย

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา จะเป็นการดึงประเด็นสำคัญจากผลการศึกษา มาเขียนเป็นข้อสรุปที่เชื่อมโยงกัน

ส่วนของการอภิปรายผล เขียนอภิปรายว่าข้อค้นพบเป็น...เป็นไปตามแนวนโยบายของภาครัฐหรือไม่อย่างไร หรือมีข้อค้นพบอะไรใหม่ที่นำมาวิเคราะห์อย่างไร สอดคล้องหรือไม่ อย่างไรก็ตามกับแนวคิดทฤษฎี

การสร้างแผนภาพแสดงให้เห็นองค์ความรู้ใหม่ ที่เราได้จากการอภิปรายผล ด้วยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ภาพรวมและผลการศึกษา เพื่อให้เข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น

การเผยแพร่ผลงาน

1. ลงวารสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยเชิงพื้นที่ที่อยู่ฐาน TCI กลุ่มที่ 1 หรือ 2 ที่เป็นงานในลักษณะเดียวกัน
2. เมื่อเลือกวารสารแล้วดึงประเด็นสำคัญมาร้อยเรียง ตามรูปแบบของวารสารนั้น
3. มี stay way perior ในการเขียนผลงาน

จากนั้นท้ายสุดมีกิจกรรมถอดบทเรียนจากการบูรณาการงานวิจัยในรายวิชา เพื่อได้รวบรวมข้อมูลประเด็นต่างๆในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับรายวิชา

แนวปฏิบัติโครงการการจัดการความรู้เรื่องแนวทางการสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรม
ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

บุคคลต้นแบบด้านงานวิจัยชุมชนคือ อาจารย์เกษม พลายแก้ว

แนวปฏิบัติที่ได้จากบุคคลต้นแบบและการแลกเปลี่ยนของชุมชนนักปฏิบัติเรื่องแนวทางการสร้างงานวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรม
ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

1. การหาโจทย์วิจัย จะต้องเป็นการแก้ปัญหาความต้องการของชุมชนจริงๆ
(นักวิจัยต้องมีการลงพื้นที่ในการสำรวจความต้องการชุมชน และมีเทคนิคและกระบวนการในการพิจารณาว่าเป็นโจทย์วิจัยที่ใช้แก้ปัญหา
ชุมชนได้จริงและชุมชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้)
2. โจทย์วิจัยภายใต้โครงการเดียวกันนำมาบูรณาการ และออกแบบในการสนับสนุนข้อมูลในภาพรวมร่วมกัน
3. การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนควรมีการออกแบบร่วมกับนักศึกษาในการเก็บข้อมูล
4. เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย และต้องมีเทคนิคและกระบวนการที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม
5. มีการประสานงานให้ข้อมูลทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัยแก่คนในชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ ปราชญ์ ผู้นำท้องถิ่น ผู้มีส่วน
ได้ส่วนเสียหน่วยงานในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประสานงานควรเป็นระดับผู้บริหารงานวิจัย หรือผู้กำหนดนโยบายในหน่วยงาน
6. วางแผนการลงพื้นที่ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ในระหว่างการลงพื้นที่ควรเก็บข้อมูลเพื่อทำเป็นฐานข้อมูลกลางในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน
7. ติดตามและสอบถามคนในชุมชนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนตลอดระยะเวลาที่ดำเนินงานวิจัย หากมีผลกระทบ
เกิดขึ้นกับชุมชนจะต้องดำเนินการแก้ไข
8. ในระหว่างการดำเนินการวิจัยสามารถเขียนข้อมูล สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และดึงประเด็นสำคัญจากผลการศึกษามาเขียนเป็นข้อสรุปที่
เชื่อมโยงกันให้ต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ในการศึกษา
9. วางแผนการเผยแพร่ผลงานในการตีพิมพ์
10. มีการจัดเผยแพร่ข้อมูล ถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยให้แก่ชุมชน เพื่อนำไปพัฒนาแก้ไข
11. ถอดบทเรียนการดำเนินการวิจัยร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยชุมชนในชุดโครงการต่อไป